

Bruselj, 2.4.2020
COM(2020) 172 final

Predlog

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o sprostitvi varnostne rezerve v letu 2020 za zagotavljanje nujne pomoči državam članicam in dodatno okrepitev mehanizma Unije na področju civilne zaščite/rescEU kot odziv na izbruh COVID-19

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020¹ (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru) kot skrajno možnost za odziv na nepredvidene okoliščine omogoča sprostitev varnostne rezerve v višini do 0,03 % bruto nacionalnega dohodka za EU-28. V tehnični prilagoditvi večletnega finančnega okvira za leto 2020² na podlagi člena 6 uredbe o večletnem finančnem okviru je absolutni znesek varnostne rezerve za leto 2020 določen v višini 5 096,8 milijona EUR.

Komisija danes predstavlja predlog spremembe proračuna (PSP) št. 2/2020³. Ta vključuje skupno povečanje odobritev za prevzem obveznosti za razdelek 3 *Varnost in državljanstvo* v višini 3 000,0 milijona EUR za kritje ponovne aktivacije instrumenta za zagotavljanje nujne pomoči v Uniji (ESI), da bi državam članicam pomagali odpraviti posledice izbruha COVID-19 in dodatno okrepili mehanizem Unije na področju civilne zaščite/rescEU, da bi se omogočilo večje ustvarjanje zalog in usklajevanje porazdelitve ključnih virov po vsej Evropi. To povečanje dopolnjuje druge okrepitve, ki so se nanašale na isti razdelek v skupnem znesku 423,3 milijona EUR, ki ga je Komisija že predlagala v PSP št. 1/2020⁴.

Zaradi odsotnosti manevrskega prostora za prerazporeditve v okviru razdelka 3 in v skladu s prav tako danes predloženim predlogom spremembe uredbe o večletnem finančnem okviru, s katerim se odpravljajo omejitve področja uporabe tega instrumenta⁵, Komisija v PSP št. 2/2020 predlaga uporabo skupne razlike v okviru obveznosti v celotnem znesku, ki je na voljo v okviru tega posebnega instrumenta, in sicer v višini 2 042,4 milijona EUR⁶.

Poleg tega je k PSP št. 2/2020 priložen predlog⁷ za spremembo Sklepa (EU) 2020/265 o uporabi instrumenta prilagodljivosti v letu 2020⁸. Na podlagi tega predloga, s katerim se je predlagani znesek uporabe povečal za 316,3 milijona EUR, bo uporaba v letu 2020 skupaj znašala 1 094,4 milijona EUR in izčrpala znesek, ki je na voljo v okviru tega posebnega instrumenta.

Poleg tega Komisija kot skrajno možnost predlaga sprostitev varnostne rezerve za leto 2020 v višini 714,6 milijona EUR, da se zagotovi celotno financiranje odobritev za prevzem obveznosti v zvezi z odhodki iz razdelka 3 splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2020 nad zgornjo mejo obveznosti.

2. UTEMELJITEV SPROSTITVE VARNOSTNE REZERVE

2.1 UVOD

Nujno pomoč je v skladu z Uredbo (EU) 2016/369 mogoče dodeliti v primeru obstoječih ali potencialnih naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek, kadar izjemen obseg in

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

² COM(2019) 310 z dne 15. maja 2019.

³ COM(2020) 170 z dne 2. aprila 2020.

⁴ COM(2020) 145 z dne 27. marca 2020.

⁵ COM(2020) 174 z dne 2. aprila 2020.

⁶ V tem znesku je upoštevana preostala razlika iz leta 2019 (1 316,9 milijona EUR), ki je bila dana na voljo za leto 2020 v okviru „Tehnične prilagoditve v zvezi s posebnim instrumentom“, ki jo je danes sprejela Komisija (COM(2020) 173 z dne 3. aprila 2020).

⁷ Prvi predlog za spremembo tega sklepa je bil priložen k PSP št. 1/2020, vendar ga nadomešča ta drugi predlog.

⁸ COM(2020) 171 z dne 2. aprila 2020.

posledice nesreče povzročijo hude in obsežne humanitarne posledice v eni ali več državah članicah, ter le v izjemnih okoliščinah, ko ne zadostuje noben drug razpoložljiv instrument v državah članicah in na ravni Unije.

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) je v zvezi s koronavirusom 2 hudega akutnega respiratornega sindroma (SARS-CoV-2) in z njim povezano boleznijo (COVID-19) objavila izredne razmere mednarodnih razsežnosti na področju javnega zdravja⁹ in svetovno pandemijo¹⁰. Posledice izbruha za javno zdravje so v najbolj prizadetih državah članicah že resne in obsežne ter se še naprej zaostrujejo, saj je močno prizadetih vse več držav članic.

Mehanizem Unije na področju civilne zaščite/rescEU¹¹ je bil okrepljen s PSP št. 1 in PSP št. 2/2020, začela se je naložbena pobuda v odziv na koronavirus za uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov¹², k delnemu reševanju izrednih razmer na področju javnega zdravja pa prispevajo drugi instrumenti Unije. Vendar pa zahtevnost in obseg izziva zahtevata učinkovito reševanje humanitarnih posledic izbruha v Uniji, povezanih z javnim zdravjem.

Glede na navedeno Komisija predlaga, da se ponovno aktivira in spremeni instrument za zagotavljanje nujne pomoči (ESI) v skladu z Uredbo (EU) 2016/369 v zvezi z izbruhom COVID-19¹³.

2.2 VARNOSTNA REZERVA KOT SKRAJNA MOŽNOST

V členu 13(1) uredbe o večletnem finančnem okviru je varnostna rezerva opredeljena kot skrajna možnost za odziv na nepredvidene okoliščine. Komisija je v skladu s točko 14 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹⁴ preučila možnosti za prerazporeditev večjih zneskov v okviru veljavnega proračuna. V proračunu za leto 2020 je Komisija že predlagala, da se nerazporejena razlika do zgornje meje za obveznosti v razdelku 3 v celoti uporabi. Poleg tega je bilo v sprejetem proračunu uporabljenih 778,1 milijona EUR iz instrumenta prilagodljivosti. Zato v tem razdelku ni možnosti za nadaljnjo prerazporeditev.

Uporaba preostalega zneska instrumenta prilagodljivosti je bila predlagana v PSP št. 1 in PSP št. 2/2020, skupaj pa znaša 1 094,4 milijona EUR. Področje uporabe skupne razlike v okviru obveznosti je omejeno na rast in zaposlovanje ter migracije in varnost, zato je ni mogoče uporabiti za ukrepe ob izbruhu COVID-19. Zato Komisija danes predlaga spremembo uredbe o večletnem finančnem okviru, da bi se odpravila omejitev področja uporabe skupne razlike v okviru obveznosti¹⁵ in nemudoma uporabil celoten razpoložljivi znesek za instrument za nujno pomoč in dodatno okrepitev rescEU v PSP št. 2/2020. Ker celotni znesek skupne razlike v okviru obveznosti in instrumenta prilagodljivosti ne zadostuje za financiranje predlaganega povečanja odobritev za prevzem obveznosti, je sprostitev varnostne rezerve za leto 2020 edini razpoložljivi instrument (skrajna možnost) za financiranje preostalih dodatnih odhodkov nad zgornjo mejo razdelka 3.

⁹ 30. januarja 2020.

¹⁰ 11. marca 2020.

¹¹ Sklep št. 1313/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (UL L 347, 20.12.2013, str. 924).

¹² Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013, Uredbe (EU) št. 1301/2013 in Uredbe (EU) št. 508/2014 glede posebnih ukrepov za mobilizacijo naložb v zdravstvenih sistemih držav članic in v drugih sektorjih njihovih gospodarstev v odziv na izbruh COVID-19 [Naložbena pobuda v odziv na koronavirus] (COM(2020) 113 final, z dne 13. marca 2020).

¹³ COM(2020) 175 z dne 2. aprila 2020.

¹⁴ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

¹⁵ COM(2020) 174 z dne 2. aprila 2020.

2.3 PRORAČUNSKE POSLEDICE NEPREDVIDENIH OKOLIŠČIN V LETU 2020

Komisija predlaga sprostitev 714,6 milijona EUR iz varnostne rezerve za kritje dodatnih potreb, povezanih s ponovno aktivacijo instrumenta za zagotavljanje nujne pomoči (ESI).

Odobritve plačil bodo ustrezno prilagojene v okviru zgornje meje za plačila za leto 2020 (in obdobje po njem). Za plačila ni treba sprostiti varnostne rezerve.

3. POKRITJE VARNOSTNE REZERVE Z RAZLIKAMI DO ZGORNJE MEJE IZ VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA

Člen 13(3) uredbe o večletnem finančnem okviru zahteva, da se zneski, ki so na voljo s sprostitvijo varnostne rezerve, v celoti pokrijejo z razlikami za tekoče ali prihodnja proračunska leta.

V skladu s členom 13(4) uredbe o večletnem finančnem okviru se kriti zneski nadalje ne sprostijo v okviru večletnega finančnega okvira, tako da skupne zgornje meje odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil, določene v večletnem finančnem okviru za tekoče in prihodnja proračunska leta, niso presežene. Zato sprostitev varnostne rezerve za odobritve za prevzem obveznosti v okviru razdelka 3 v letu 2020 in z njo povezano pokritje ne smeta preseči skupne zgornje meje za obveznosti za leto 2020, ki je zadnje leto sedanjega obdobja večletnega finančnega okvira.

Komisija predlaga, da se predlagana okrepitev odhodkov v razdelku 3 pokrije z nedodeljeno razliko do zgornje meje odhodkov v razdelku 5 *Uprava*.

Po pokritju bi še vedno ostale razlike v skupnem znesku 633,7 milijona EUR pod zgornjo mejo odhodkov naslednjih razdelkov:

- 514,0 milijona EUR v razdelku 2 (*Trajnostna rast: naravni viri*);
- 103,4 milijona EUR v razdelku 4 (*Evropa v svetu*);
- 16,2 milijona EUR v razdelku 5 (*Uprava*).

Do drugih zgornjih mej odhodkov razlika ne bi bila na voljo.

Skupna zgornja meja za obveznosti za celotni večletni finančni okvir bi ostala nespremenjena.

4. DODATNI ELEMENTI

Evropski parlament in Svet sta opozorjena, da je treba ta sklep objaviti v *Uradnem listu Evropske unije* pred objavo spremembe proračuna št. 2/2020 v skladu z zadnjim stavkom člena 13(1) uredbe o večletnem finančnem okviru.

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o sprostitvi varnostne rezerve v letu 2020 za zagotavljanje nujne pomoči državam članicam in dodatno okrepitev mehanizma Unije na področju civilne zaščite/rescEU kot odziv na izbruh COVID-19

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju¹⁶ in zlasti točke 14 Sporazuma,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 13 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013¹⁷ določa varnostno rezervo v višini do 0,03 % bruto nacionalnega dohodka Unije.

(2) V skladu s členom 6 Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013 je Komisija izračunala absolutni znesek te varnostne rezerve za leto 2020 v svojem Sporočilu z dne 15. maja 2019 o tehnični prilagoditvi finančnega okvira za leto 2020 v skladu z gibanjem BND¹⁸.

(3) Komisija je proučila vse druge finančne možnosti za odziv na nepredvidene okoliščine v okviru zgornje meje odhodkov za leto 2020 za razdelek 3 (*Varnost in državljanstvo*), določene v večletnem finančnem okviru. Komisija je za razdelek 3 večletnega finančnega okvira v letu 2020 predlagala uporabo skupne razlike v okviru obveznosti v skupnem znesku 2 392 402 163 in uporabo instrumenta prilagodljivosti v skupnem znesku 1 094 414 188 EUR. Sprostitev varnostne rezerve pa je potrebna za odzivanje na potrebe, ki izhajajo iz izbruha COVID-19, s povečanjem odobritev za prevzem obveznosti razdelka 3 večletnega finančnega okvira v splošnem proračunu Unije za proračunsko leto 2020, in sicer nad zgornjo mejo tega razdelka, kot se predlaga v predlogu spremembe proračuna št. 2/2020¹⁹.

(4) Ob upoštevanju teh zelo posebnih okoliščin je pogoj skrajne možnosti iz člena 13(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 1311/2013 izpolnjen.

(5) Ta sklep bi moral začeti veljati na isti dan kot sprememba proračuna za leto 2020, saj varnostna rezerva omogoča financiranje nekaterih ukrepov nad zgornjo mejo, določeno za proračun za leto 2020 v večletnem finančnem okviru –

¹⁶ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

¹⁷ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

¹⁸ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 15. maja 2019 o tehnični prilagoditvi finančnega okvira za leto 2020 v skladu z gibanjem BND (COM(2016) 310).

¹⁹ COM(2020) 170 z dne 2. aprila 2020.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

V okviru splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2020 se sprosti varnostna rezerva, da se zagotovi znesek 714 558 138 EUR v odobritvah za prevzem obveznosti nad zgornjo mejo obveznosti v razdelku 3 (*Varnost in državljanstvo*) večletnega finančnega okvira.

Člen 2

Znesek 714 558 138 EUR iz člena 1 se krije z razliko do zgornje meje v proračunskem letu 2020 za razdelek 5 Uprava.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik